UKRAINIAN LABOR NEWS
Published semi-weekly by
The Ukrainian Labor News Ass'n
cor. Pritchard & McGregor Sts.,
Winnipeg, Man.
Subscription $4.00 a year.
Telephone: St. John 1465

"УКР. РОБІТНИЧІ ВІСТИ"
часопись для робочого люду — виходить два рази в тиждень накладом Видавничого Стоваришення Українських Робітничих Вістий.
Передплата $4.00 на рік.
Редакція за оголошеня не відвічає.
Редакція рукописий не звертає.
Адреса:
UKRAINIAN LABOR NEWS
cor. Pritchard & McGregor Sts.
Winnipeg, Man.

ЗЛУДНА ОАЗА.

"А щастє було так близьке,
так можливе..."

Всего лише три місяці тому назад польські пани-вандали, прикривши своє возче рило і імперіялістичний апетит шкурою невинних ягнят, післали погромну братію з "героєм" Петлюрою на чолі, щоби вона несла робітникам і селянам України "радісну" вість. Вість, що

"Польський уряд не визнає радянського уряду Раковського за укр. уряд а вважає його за окупанта і узурпатора",

і тому пророк від "нової культури" Пілсудський рішив "освободити" Україну.

Як переводилось се "освободжене" ми вже знаємо.

Як в Київі висаджено у вбздух зелізничі двірці, електричні стації, водопровід, Володимирський собор — ми також знаємо.

Як в безсильній злобі взндали Пілсудського висадили у воздух 5 ґімназій во імя "культури" — ми також знаємо.

Як конфіскували послідну корову у зруйнованих селян — ми також знаємо.

Як "реквірували" молодих дівчат для потіх пяних хамів — нам також відомо.

І як в запілю білоґвардійців знущались і заводили панщину — нам також стоїть ще свіжо в памяти.

Всего лише три місяці тому назад Петлюра з Пілсудським сперечались над тим, кому з них першому увійти в Київ. І для того, щоби вдарити по струнах національного шовінізму українського міщанства, польські пани пігнали Петлюру наперед. Хай собі дурачки потішать ся!

В самім Київі господарями, розуміеть ся, були вірні слуги польських зубрів, а Петлюра зі своєю зграєю служили лише дешевими статистами, котрих можна усунути в принагідну хвилю, коли вони окажуть ся непотрібними.

Щоби держати "статистів" в послусі і позбавити їх всякої спромоги бути зухвалими і зачіпливими супроти дійсних господарів Київа і місць поза лінією польських баґнетів, "статистам" не дозволяли збільшати своєї сили. Та ґрупа Січових Стрільців, що зрадою отворила фронт польській білій ґвардії, зістала розоружена і інтернована Поляками виключно лише для того, щоби не зміцнити "статистів" і не дати їм спромоги бути зухвалими, як се було случилось з Денікіном, коли він відмовив ся від "взаїмних зносин" з погромним "о-туманом".

Тепер, всего лише після трох місяців війни зі злученими федеративними арміями совітських републик, польські пани вже не спорять за привілей, кому перше треба втікати з Київа. Се питанє в замішаню забули поставити на порядок дневний і очевидно, що Петлюра зі своєю "українською армією" покористував ся старим привілеєм... Першим прийшов, першим і втік. Куди? Куди угодно, тільки вже не в Варшаву. Там, знаєте, не все в порядку...

В запілю польської армії хаос і дісорґанізація. Нове "селянське" правительство з "народовців", в руки котрих перелякані пани передали власть, оказалось не в стані вдохновити в розпадаючі ся фронт і запіле того "фанатичного запалу", котрий не знає ні перегород, ні відступлень, ні поражень.

Сей дух, наоборот, є у пролетарських армій.

І він побіджає. Він побідить. Побіджає еще й тому, що запіле червоної армії зорґанізоване, дисциплінує само себе і ціле горить непоборимим бажанем побіди.

"Народовці", будучи партією дрібних власників, взагалі були проти війни з Совітами. Вони були тої гадки, що польські пани, завдяки утворившій ся інтернаціональній ситуації, "відгризли" достаточно території у сусідів і, після їх гадки, польським панзм треба би було остановити ся, щоби се все "переварити" і засимілювати.

Пе-пе-есовці формально, на словах, також були проти війни з Совітами, але фактично вони оказались еще більшими імперіялістами, чим самі "вшехполяки". Польські пани і пе-пе-есовські вожди з "товаришем" Пілсудським проповідували ту думку, що від захопленя многого щонебудь прийде ся звернути, але всетаки з того остане ще достаточно для "великої Польщі".

І при всім тім усміхалась надія, що вони, пе-пе-есовці, спасуть світ від большевизму...

Тепер "освободителям" Україна не в голові. Не в голові також і Литва.

Вони тепер були би дуже вдоволені, якби їх оставили в спокою.

Не мріють вони вже тепер про "освободжене від большевиків правобережної України", ані про те, щоби "ревіндикувати її при мирових переговорах від Росії на підставі її приналежности до Польщі перед роком 1772" (з "договору з Петлюрою"), а мріють польські пани і їх льокаї про те, як би спасти свою власть над "рідними" рабами, котрі почали відбивати ся від рук і думати про ліпшу долю.

Коли Пілсудський договорював ся з Петлюрою про "ревіндикацію", він, правдоподібно, не думав про те, що не він буде диктувати услівя мира, а пролетарські републики.

Бідний, як він ошиб ся в своїх рахунках!

Після того, як панове Пілсудські і їх хазяїни принесли на вівтар імперіялістичного бога десятки тисяч людського молодого житя, не їм приходить ся диктувати услівя мира, — їм приходить ся лише покірно принимати те, що дає великодушний побідитель. А дає він ось що:

1. Негайне зменшенє польської армії до 10.000 людий і після того щорічний побір до армії, яка мала би виносити 50.000 людий. Демобілізація польської армії має бути переведена в протягу одного місяця.

2. Передача Росії і Україні всеї надвишки оружя.

3. Заборона всякого довозу військ або матеріялів до Польщі з заграниці.

4. Свобідний вихід для Росії до Балтійського моря в торговельних цілях.

5. Віддане Польщі додаткової території на її східній границі (в районах Білостоку і Холму).

Родини всїх польських горожан, убитих або бравших участь у війні, мають дістати даром землю.

6. Демобілізація всеї польської военної індустрії.

7. Відтягнене совітських військ з польського фронту так скоро як лише Польща здемобілізує свою армію і виповнить инші услівя.

8. Утворене перемирної лінії в тім місци де устануть бої; крім сего Поляки мають відступити ще 34 милі назад, щоби утворити невтральну полосу.

9. Російський комунікат вказує, що остаточні границі, якими наділить Росія Польщу, будуть ліпші з польської точки погляду чим границі утворені алянтами.

Так звучать тепер домагання Совітів до програвших панів.

І прийдеть ся приняти, бо иншого виходу нема.

А щастє, щастє угорської білоґвардійської розбійничої шайки було так близьке, так можливе!

В. В.

В КИЇВІ ПІДЧАС ПОЛЬСЬКОГО НАЇЗДУ.

Опис очевидця.

Пишу вам опять з Київа, де переживав польський полон.

На щастє він продовжав ся лише 35 днів, але які страшні се були дні.

Протягом пяти тижнів роздавав ся тут сильний стогін. Описати всі насильства, всі жорстокости, які вони (Поляки) творили, неможливо.

З зовнішної сторони все виглядало як слід: не було ні публичних масових мордів, ні масових погромів. Поодинокі наїзди на робітничі і жидівські квартали в рахубу не йдуть, не йдуть в рахубу і поодинокі розстріли робітників.

У всім тім після поясненя команданта винні не Поляки, а поодинокі недисципліновані частини, котрим, розуміеть ся, всі ті насильства уходили безкарно.

Занявши українську столицю, пани рішили згадати старі часи і забавити себе веселими шутками. Любимою потіхою панів була переміна старих Жидів в молодих спортів.

Йде старий улицею, нараз перед ним з ножицями. Не вспіє бідачисько опамятати ся, як фалди його сюртука і сїда борода вже в руках ясновельможного цирулика, а єсли часом нещасний запротестує, то відрізали з бородою і голову.

Небезпечно було показувати ся в місті в робітничій блюзі — з ними жарти були коротші — били робітника до півсмерти, а потім звичайно відсилали в тюрму.

Словом, потішались ясновельможні на всю свою підлу душу.

Про поживу для населеня ніхто не клопотав ся. Страхіття голоду не дають ся описати. **Люди падали і вмирали на улицях,** як два роки тому назад у нас падали коні.

Хліб доходив до 1.200 рублів за фунт, сіль 1.500 руб., мясо 5,000 руб. фунт, пачка сірників 250 рублів. Жадних пайок не видавали і навіть не було карт (на видачу поживи. — Ред.).

Але як не страшні були дні польського полону, вони блїднуть перед днями їх відходу. Се чисте пекло...

В що перемінили вони місто!

Все зруйновано, висаджено в воздух, спалено.

Панській ярости, панському божевілю не було границь. Скільки надій, скільки солодких мрій вони тут похоронили. Вони зрозуміли, що тут, в Київі, була приготована могила для всієї панської Польщі; єсли не з'уміли вдержати Київа, не вдержати їм і Варшави і їх дикій мести, безсильній злобі не було границь.

Еще за кілька днів вони грімко обявили, що висадять в воздух ціле місто.

Почались пожари, висаджуеть ся в воздух один будинок за другим, довкруги цілого міста горять мости. Нещасні стративші від страху говолу жителї кидають ся цілий день, то ховаючись до пивниць, то вибігаючи з пивниць на улицю.

Ось зірвали бувшу палату, де находилась церква, одну з рідних творів штуки; **висадили в воздух пять ґімназій.**

Жителї ждуть — черга на почту і телеґраф: висадили в воздух почту — черга на водопроводи, на електричні стації, на зелізничий дворець.

На щастє, в сім аді, в сім пеклї під грохіт вибухів вдало ся робітникам зорґанізувати ся, уоружити ся чим попало і відстояти много будинків, виняти заложені міни. Я пережив в Київі 16 раз переміну властий, але страшнійшого від польського наїзду нічого уявити не можна.

Кілька разів при мені приходили до Київа большевики, завсігди населенє стрічало їх зі зворушенем, але те зворушенє, та радість, той безмежний ентузіязм, котрий за сим разом обхопив буквально все населенє, не дасть ся ніяк описати, навіть мущини плакали від радости при вступленю до міста Червоної армії.

З повним увіренем можна сказати, що тепер нема в Київі ні одного чоловіка, котрий не був би дійсним сторонником совітської власти.

Київлянин.

("Деревенская Коммуна", Петроград, 6. липня с. р.)

КОНҐРЕС ТРЕТОГО ІНТЕРНАЦІОНАЛУ.

На 2-гий Конґрес Комуністичного Інтернаціоналу, який дня 19. липня роспочав ся в Петрограді і опісля переніс ся до Москви, приїхало около 400 делеґатів і представників більше ста пролетарських партій ріжних народів з 51 країн. З Німеччини прибули як делеґати тов. Леві, Роза Рольфеляйн, Мокман, Штохер і Давміґ (трох останніх як представники німецьких незалежних соціялдемократів). З Данії приїхав Гортенсен, з Норвеґії — Мітло. Французьких комуністів репрезентує між иншими Розмер, комуністичну партію Італії — Сераті та инші. Крім сього прибули на конґрес представники комуністів Мексика. Знову від Британійської Соціялістичної Партії і Робітничого Комітету Злучених Держав по 5 делеґатів, Австро-Німеччина заступлена 3 делеґатами, Угорщина, Індії, Китай, Корея мають по 2 делеґатів. Румунія, Сербія, Еспанія, Куба, Польща, Вірменія, Естонія і Литва репрезентовані по одному делеґатові, Росія, Україна, Кавказ і Сибір разом мають 46 делеґатів.

Відкритє конґресу відсвятковане було в порталї будинку бувшої біржі через виставленє спеціяльної величезної містерії, яка зображає "Боротьбу двох світів", на якій взяло участь около 6000 осіб.

Слідуючого дня о годині 12. в полудне (19. липня с. р.) відбуло ся святочне відкритє конґресу промовою тов. М. Зіновєва, як голови III. Інтернаціоналу. Він віддав пошану помершим і погибшим у борбі — комуністам, нагадав про караючих ся в полоні, по тюрмах і таборах Европи товаришів, а далї говорив про сучасне положенє комуністичного руху, натякнув, що на сьогочасному конґресї говоритиметь ся про німецьких незалежних соціялістів як також про французьких соціялістів, які нарешті надумали ся піти шляхом своїх колишніх французьких товаришів-комунарів, з перед пятьдесяти літ.

Ми перемогли тому, що буржуазія виказала себе нездатною зліквідувати наслідки війни та відбудувати економічний устрій Европи. Тепер робітнича кляса йде до влади, а буржуазія в розпуці чіпляеть ся за напівнеживий 2-гий Інтернаціонал. Буржуазія і 2-гий Інтернаціонал близькі до остаточної загибелї, яка дасть можливість міжнародному обєднаню працюючих збудувати новий світ на підвалинах комунізму. Конґрес має завданє розвязати низку питань, які звязані зі вступленем партій, які ще цілком ясно не виявили їхньої комуністичної сути і не означили в повній мірі своєї тактики. Окремі ґрупи робітничої кляси в деяких краях стоять на роздорожу. Такими є німецькі Незалежники і французькі соціялісти, а також деякі инші. Вони кидають одна по другій II. Інтернаціонал і пробують приєднати ся до III. Інтернаціоналу.

По промові тов. Зіновєва приступлено до вибору президії конґресу, до якої одноголосно ввійшли: Леві (Німеччина), Росмер (Франція), Сераті (Італія), Ленін і Зіновєв (Росія).

В імени російського робітництва й селянства привитав конґрес — Калінін.

Відтак став промовляти делеґат французьких комуністів Росмер, по якого промові пішли всі учасники конґресу на марсове побоєвище, де зложили на могилах погибших героїв почесні вінці.

УКРАЇНСЬКА СОЦІЯЛІСТИЧНА РАДЯНСЬКА РЕПУБЛИКА.

ДО РОБІТНИКІВ І СЕЛЯН СХІДНОЇ ГАЛИЧИНИ.

Товариші Галичани!

Вашу батьківщину потоптано брудним та жорстоким підбором польської та румунської буржуазії. Польські і румунські поміщики прагнуть придушити найменші просвітки народного визволеня, влади працюючих.

Польські і румунські поміщики, в союзі з капіталістами всїх країн, ведуть кроваву боротьбу з робітниками і селянами Росії, України, Угорщини, Славії, Галичини.

Вогнем і мечем силкують ся вони придушити змаганє робітників і селян до землї і волї.

Брехня, ошуканство та підкуп є улюблений ними засіб боротьби.

Селяни і робітники Великоросії та України давно зрозуміли, що їх інтереси протилежні інтересам поміщиків і капіталістів. Вони давно зрозуміли, що тільки рішучою революційною боротьбою, встановленем справжньої влади працюючих, влади робітників та селян, можна добити ся визволеня від пригнобленя з боку пануючих буржуазних кляс.

Селяни і робітники Великоросії, України, Латвії, Литви, Угорщини та Славії скинули свої буржуазні і брехливо соціялістичні уряди та встановили свою робітничо-селянську владу — владу Рад Робітничо-Селянських Депутатів.

Товариші Робітники і Селяни Галичини! Для захисту здобутя робітничо-селянського люду, для захисту добутої землї і волї, працюючі Великоросії і України утворили і продовжують утворювати могутню дисціплїновану революційну Червону Армію.

Червона Армія воює зі всїма визискувачами і мародворами поміщиками і капіталістами, до якої-б з держав вони не належали, яким би національним прапором вони не прикривались.

Червона Армія бореть ся за волю і щасливе житє працюючих всього світа.

Товариші Галичане! Вам самим трудно бороти ся з баґнетами польських панів та румунських дуків. Ваша земля пройшла робітничо-селянською кровю, Ваші села та міста окуповано нахабним та жорстоким ворогом, Ваш врожай розтоптано і знищено хижаками імперіялістами Польщі та Румунії.

Деякі ватажки Ваші, Петлюра та компанія, які раніш продали себе та Україну Німцям, тепер продали себе й Вас Полякам та Румунам.

В вашій боротьбі ви можете покладати ся тільки на самих себе та робітників і селян сусідних з вами Радянських републик. Тільки спільно бік о бік з селянами і робітниками Великоросії і України, Угорщини, Славії, ви можете продовжувати успішно свою боротьбу з вашими жорстоким ворогом буржуазією, котра являеть ся ворогом робітників і селян всього світа.

Товариші Галичани, коли ви хочете захистити вашу рідну землю, вашу волю, ваш хліб і вашу працю, вимагайте-ж негайного заключеня тісного союза з Радянськими Републиками Великоросії, України, Угорщини.

Не вірте брехливим розмовам і байкам про совітську владу, яка ніби то не визнає національних потреб робітників та селян. Радянська влада є єдина влада в світі, котра цілком безумовно визнала самовизначенє працюючих мас.

Товариші Галичани, вимагайте від вашого командування, від ваших властий негайного звязку з робітничо-селянською Армією Радянської України, з котрою ви разом підете у бій, разом будете умирати за свої цїли-змаганя і разом перемагати.

Товариші Галичани, червоноармійці ідуть у бій з одним гаслом "перемогти або вмерти". Нехай ся пароля стане і вашою паролею. Нехай влада працюючих, влада робітників і селян стане вашою метою, вашим змаганем.

Обєднаними зусилями Червоних Робітничо-Селянських Армій будуть швидко роздавлені усі гади старого проклятого, буржуазного світа і на землї настане царство вільної праці.

Товариші Галичани, гоніть геть усіх, котрі будуть заважати вам вести спільно з Червоними Арміями Радянської Републики обєднану боротьбу проти спільних ворогів — поміщиків і капіталістів.

Нехай живе робітничо-селянська влада!

Нехай живе робітничо-селянська Червона Армія!

Нехай живе Союз працюючих всього світа!

Червоноармійці України.

(Сю відозву Червоноармійців України отримав наш европейський кореспондент від селянина з Підволочиск в Галичині, котрий зберіг її ще з літа минувшого року. — Ред.)

В БЕСАРАБІЇ.

Революція назріває.

Приїхавші з Бесарабії особи оповідають: В звязку з виборами до парляменту в Кишиневі почали виходити нові часописи, з котрих соціялістичний орґан "Призив" має яскраво революційну барву. Ся ґазета з захопленем говорить про російську революцію і ганьбить виступи білої Польщі. Недавня поїздка Фердинанда і його жінки до Бесарабії викликала масові арешти. На днях в Кишиневі відбула ся перша за цілий час пановання Румунії в Бесарабії маніфестація протесту з гаслами: "Геть Румунів, геть охранку!" Маніфестантів розігнала кавалерія. Незадоволенє в Бесарабії зростає і серед селянських мас. В однім із сіл, кишиневського повіту вибухло повстанє селян, котрі не хотіли здати хліб Румунам по певній ціні. Селяни напали на румунський відділ, убили офіцира і чотирох жандармів. Для розправи прибув карний відділ з гарматами і кулеметами.

Загальний страйк в Кишиневі.

Дня 12. червня загальний страйк в Кишиневі спинив водопровід, трамваї, пекарні, заводи і майстерні. Причина страйку — охранка. Вона арештувала депутацію громадян усіх політичних партій, яка їздила до Букарешту. Арештовано також редактора соціялістичної ґазети "Призив" Коча, котрий був в складі депутації. Підчас страйку були сутички з поліцією. Двох робітників убито.

Відозва Всеукраїнського Центрального Виконавчого Комітету.

Всеукраїнський Ц.В.К. звернув ся з закликом до всїх робітників і селян України, в якому кличе до нового напруженя сил для запевненя радянського тилу, до орґанізації захованя себе й своїх дітий від голоду. Ц.В.К. кличе робітників міст України на село для встановленя братерського союза між пролетаріятом міста й села. Робітники міст мусять створити в найкоротший час летучі відділи пропаґандистів-аґітаторів і мусять підняти забиту й загнану бідноту проти глитайських верств села, підняти її на основі загальної вимоги переділу земель і інвентара.

Боротьбісти зливають ся з комуністами.

МОСКВА, 19. липня. — IV. зїзд української партії лївих есерів 'боротьбістів' прийшов до висновку про необхідність злитя з комуністами. Післано привіт Другому З'їздови III. Інтернаціоналу і червоній армії. Доклади з Дону, України, Кавказу, Азербайджану показують, що всї орґанізації партії стоять за злитем з комуністами.

Комуністичний конґрес в Югославії.

Як відомо при кінци червня відбув ся другий конґрес комуністичних партій Югославії. "Нова Доба" подає за ґазетою "Раднечке Новине" слідуючі нові відомости про той конґрес: На конґресї було біля чотирох сот делеґатів, які репрезентували понад 80.000 партійних зорґанізованих членів, всїх професій і країн Югославії. Зі звітів делеґатів видно було, що комуністичний рух мимо всяких заборон і переслїдувань реакції — безупинно зростає. Як засобом до сього має послужити узброєнє робітництва і диктатура пролетаріяту. Рівночасно наступило обєднанє комуністичних партій в одну Комуністичну Партію Югославії.

В ПОЛЬЩІ.

Дезерція в польському війську.

Дезерція в польському війську в одно зростає. В Білостоку леґіонери поубивали польських старшин і покинули боєвий фронт. Після донесеня югословенської часописи "Nove Istine" (з 19. липня) втікло на чехословацьку територію понад 2.000 польських вояків в повній зброї. Звичайно їх роззброєно та інтерновано. Облави на дезертирів розпочали ся по всїх містах. У Львові придержано їх кількасот, в Кракові більш півтора тисячі, у Варшаві понад 6.000 дезертирів.

Відозва Центр. Комітету Польської Комуністичної Партії.

Центральний Комітет Польської Комуністичної Партії у Варшаві видав відозву до робітників усїх країн, в якій остро критикує тенденції польського імперіялізму, що стремів до анексії України й Білоруси, пішов на службу західній реакції, сотворив з Польщі, гнїздо анархії, країну білого терору, в якій нищить ся всї а признаки пролетарського руху при помочи баґнетів і тюрем. До помочи польській реакції станула польська соціялістична партія Дашинських і Пілсудських, взиваючи робітництво на ратунок "батьківщини" поміщиків та капіталістів, до війни проти червоної пролетарської армії, яка станула на етноґрафічних границях Польщі. Ц. К. Польської Комуністичної Партії малює всї страхіття сучасного режіму в Польщі, переслїдуваня, ревізії, арешти і розстріли комуністів і взиває товаришів других країн до цілковитого бойкоту білоґвардійської Польщі.

Арештованя комуністів в Польщі.

Як доносить "Нова Реформа", на розпорядок староства в Вендзіні арештовано 12 комуністів і відставлено їх до табору в Пикуличах. Арештованим закидають, що вони зорґанізували демонстраційний страйк проти військового побору.

Товариші! Відновляйте передплату. Ширіть "Українські Робітничі Вісти". Збирайте фонд на свою робітничу часопись.